

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce
VELMI KŘEHKÉ VZTAHY
Markéta Kosinová

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Oddělení výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design – Intermédia

Bakalářská práce
Intermediální objekt - Osobní a veřejné
Velmi křehké vztahy
Markéta Kosinová

Vedoucí práce: Doc. MgA. Milena Dopitová
Oddělení výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....
podpis autora

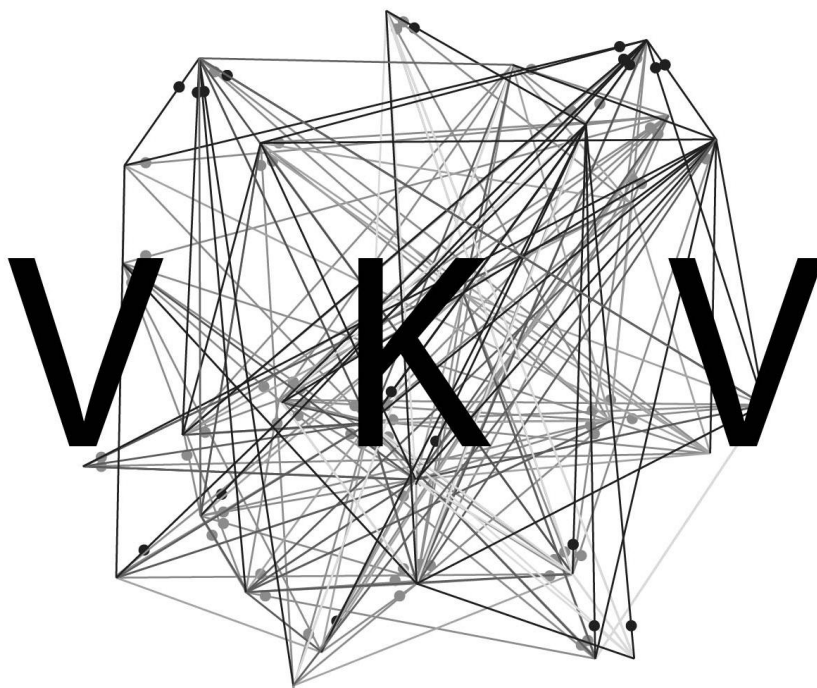
Poděkování:

Ráda bych zde poděkovala vedoucí bakalářské práce Doc. MgA. Mileně Dopitové za její cenné rady a čas, který mi věnovala při řešení dané problematiky. Také děkuji rodičům a přátelům za jejich trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce poskytovali. V neposlední řadě také děkuji všem respondentům, kteří mi umožnili získat potřebné informace k vytvoření této práce.

Obsah

0 Úvod.....	1
1 Teoretická část	3
1.1 Vymezení tématiky obsahu práce	3
1.2 Sociální percepce	5
1.3 Skupina jako pojem	6
2 Vlastní tvorba - obecná charakteristika	8
2.1 Návaznost na mé předešlé práce	8
2.2 Martyrium.....	9
2.3 Slyšel jsi?.....	10
2.4 Krátkometrážní film Mlýny.....	11
2.5 Manuál na život.....	12
3. Vývojové fáze	15
3.1 Proces přípravy.....	15
3.2 Proces tvorby – sociometrická metoda	17
3.3 Orbitální sociogramy	18
3.4 Vlastní postup vytváření „skupinového sociogramu“	20
3.5 Tvorba 3D objektu	23
4 Instalace.....	26
4.1 Technická specifika.....	26
4.2 Instalace v prostoru	27
5 Závěr	28
6 Resumé.....	29
7 Seznam použitých zdrojů.....	30

7.1 Citovaná literatura a internet	30
7.2 Použitá literatura a internet	31
8 Seznam příloh	32

0 Úvod

„Sympatie, přátelství, láska, nenávisť, přitažlivost, moc. To vše se pokouším představit v komplexním rozboru skupiny z mého blízkého okolí. Chcete vědět, kdo s kým chodí? Nebo koho skupina nemůže vystát. Přečtěte si následující stránky a zhlédněte můj jedinečný sociometrický výzkum převedený do objektové tvorby. Práce „Velmi křehké vztahy“ vám prozradí ty nejpikantnější informace ze života devětadvaceti vysokoškolských studentů.“

Tímto textem bych s nadsázkou ráda uvedla svou bakalářskou práci, zabývající se sociálními interakcemi ve vymezené skupině. Subjektivním a objektivním vnímáním jedinců v daném seskupení, přemítáním o vzájemných vztazích a sociálním prostředí, ve kterém se nacházejí. Výsledek těchto interakcí a spolupůsobení osob se stává základním tematickým rámcem práce. Informace použité v tomto sociologicko-uměleckému projektu se pohybují na ose výrazů „osobní - veřejné“, jež ve většině případů vzájemně korelují. Svou účastí v projektu zároveň podstupuji i vlastní sebereflexi, čímž zastupuji v této práci výraz „osobní“ v intimním rozměru.

Práce samotná nabývá v čase několikerych zásadních výstupů, či stupňů. Prvním výstupem je samotný orbitální sociogram, převedený do tří funkčních obrazů, souvisejících s výsledným objektem. Z této trojice dva obrazy slouží spíše jako mnemotechnické pomůcky k vyhledání informací, skrývajících se v trojrozměrném objektu. Třetí obraz znázorňuje všechny informace a sociální interakce vzniklé v průběhu výzkumu ve skupině. Tyto stupně mají sloužit jako vstupní vodítka pro diváka a pomoci mu najít cestu k pochopení finálního

konceptu celé práce. Finálním výstupem je pak převod sociálního výzkumu do objektové tvorby.

Bakalářská práce analyzuje dílo „Velmi křehké vztahy“ po vrstvách, od počátečních myšlenek, přes vývojová stádia, dotýkající se příbuzných témat až po finální instalaci.

1 Teoretická část

1.1 Vymezení tematiky obsahu práce

„Osobní a veřejné“. Nejasnost a otevřenost těchto pojmů se v současné době projevuje ve všech různých odvětvích, ať už jde o osobní život, majetek nebo například názor. Pokaždé určitou částí zasahuje pojem „osobní“ zároveň i do pojmu „veřejný“. Hranice se stírají a tak narušují pomyslnou dělicí čáru mezi nimi. Veškeré subjektivní jednání je ovlivněno sociální realitou a interakcí, která zde v tomto silovém poli vzniká. Vyjevuje se tu jistá subjektivně-objektivní osobnostní ambivalentnost v přístupu k okolnímu světu.

Nacházení hranic mezi mnou a okolním světem, stanovení dělicích a propojujících prvků se stalo cílem této práce. Pokouším se v ní definovat jisté mantinely a občasná „pravidla hry“, která jsou běžně aplikována ve vztahu života osobního a sociálního, formulovat uvědomování si sama sebe v probíhající realitě. Realita každodenního života v sobě obsahuje určitá typizační schémata, která můžeme považovat za přizpůsobená pravidla hry. Prostřednictvím těchto „upravených“ pravidel pak člověk jako jedinec vnímá nejen sám sebe, ale i své okolí. Podle těchto schémat pak člověk se svým okolím jedná a zachází. Typizace neustále ovlivňuje mé chování v každodenním životě. Zde se setkáváme se sociální realitou, ve které člověk a jeho sociální svět fungují ve vzájemné permanentní interakci. Hranice pojmů osobní a veřejné spolu vlastně téměř neustále korelují a vytvářejí tak pomyslný jednotný celek.

„Druzí lidé jsou součástí naší každodenní reality. Nejreálnější je pro mě druhý při setkání tváří v tvář. Do jisté míry je vlastně ten druhý

pro mě reálnější, než jsem já. To „kým nebo čím je“ vnímám bezprostředně. Na sebe sama se musím zvláště soustředit.“¹ Ostatní lidi vnímáme prostřednictvím typizačních schémat. Sociální realita každodenního života je tak vnímána jako nepřetržitý sled typizací, které jsou tím více anonymní, čím jsou vzdálenější od tady a teď situace tváří v tvář.

Z mého pohledu je toto téma velmi specifickou oblastí, která se dotýká každého jedince zvlášť a je možné si na ni vytvářet svou subjektivní definici v závislostech na svých vědomostech, zkušenostech a pocitech. „Lidé jako jediní mají schopnost sebeuvědomování, což je nezbytnou podmínkou toho, abychom se stali sami sobě objektem“²

Středem mého zájmu se staly vztahy uvnitř vzájemně úzce propojené skupiny lidí. Interakce mezi jednotlivci navzájem zároveň působení na komunitu jako celek. Dále mne zajímala propojenost jedinců na základě působení určité instituce, jakou je v tomto případě naše umělecká fakulta a vznikající či zanikající vztahy a propojení. Tyto sociální percepce vznikají vnímáním vizuálních dojmů, sympatií, fyzické přitažlivosti nebo naopak antipatií, či negativního vlivu jedince na skupinu.

Začleněním sama sebe do sociologického výzkumu a následného díla, se téma osobní a veřejné silně propojuje a překrývá, a zasahuje jak mne, tak i mé okolí. Vložení mé osoby jako jedince do vlastní práce, bylo dosti odsuzovanou volbou, jelikož subjektivní teorie mohou vyprodukovat zkreslené vnímání dat a tím měnit naše odhady. Jelikož jsem skupinu lidí, kterých se výzkum dotýkal,

¹ BERGER, Peter; LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: Pojednání o sociologii vědění*. Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999

² Škobrta, Pavel, Vybrané kapitoly ze sociální psychologie

vybrala já, stala jsem se tedy jejím nepostradatelným členem. Ocitám se tak v roli jak pozorovatele, ale i účastníka.

1.2 Sociální percepce

Základním stavebním kamenem této bakalářské práce se stává komunikace mezi dvěma různorodými obory jakými je sociální psychologie a umění. Pro pochopení a proniknutí k podstatě konceptu, je zde nutné zmínit několik základních pojmů, které pokládám za důležité.

Sociální percepce je slovní spojení, které se často nachází v terminologii sociální psychologie. Označuje stav vnímání a posuzování druhé osoby, ale současně je daný jedinec posuzován ostatními jedinci nebo skupinou. Aby tento stav nastal, musíme se nacházet ve vzájemně sdíleném prostředí. „Realitu nevnímáme objektivně, ale podle jejího významu pro nás.“³ Teď bychom si tedy měli položit zásadní otázku „Jaké vlivy působí na nás a vnímání sociálního světa?“ Jsou ty tři základní faktory: předsudky, stereotypy a sociální reprezentace. Přičemž nejmarkantnější vliv na naši psychickou stránku mají asi předsudky. Jsou to postoje, které člověk zaujímá předem, bez opravdové zkušenosti.⁴ Jinak také můžeme předsudek interpretovat jako nepříznivý postoj. Postoje jsou ve velkém případě dosti individuální. Postoje se dělí na tři kategorie:

- kognitivní (poznávací) - přiřazení předmětů a lidí do skupin tzv. kategorií (př. špenát má v sobě hodně železa)

³ Kohoutek, 1998

⁴ Nakonečný, 2004

- afektivní (emocionální) - silné pocity sympatií nebo nepřátelství (př. miluji/nesnáším špenát)
- konativní (behaviorální) – sklon k chování či jednání ve vztahu k předmětu (př. když budu jíst pouze špenát, zhubnu nejrychleji)⁵

Tyto předsudky, postoje a stereotypy napomáhají k určení zájmu či nezájmu o danou skupinu nebo jedince. Například k objevení předsudku stačí pouze, abychom jedince přiřadily do různých skupin. Zde se jedinci mohou ztotožňovat s určitými názory skupiny, získávají také svou identitu nebo si tvoří vlastní úsudky o ostatních členech.

1.3 Skupina jako pojem

Skupina obecně označuje seskupení více než dvou různých entit v jeden logický nebo funkční celek.⁶

Skupina je v této práci často zmiňovaný pojem. Každý jedinec patří do určité skupiny lidí. Toto seskupení osob, má vždy určitý propojující prvek (např. pohlaví, společné cíle,...). Skupiny se nachází ve více formách a to od malých (mikrosystémy) čítajících cca 30 osob, přes střední (mezosystémy) až po velké (makrosystémy), také se mohou dělit do kategorií formální či neformální skupina. S pojmem sociální skupina také úzce souvisí pozice (status) jedince v ní. Členové z hlediska jejich významu pro skupinu podléhají hierarchii, která vzniká podle sociální přitažlivosti,

⁵ Hartl a Hartlová, 2000

⁶ <http://cs.wikipedia.org/wiki/Skupina>

osobní moci až po aktivitu daného člena.⁷ Pak je možné jiné rozdělení: „Alfa“- vůdce, „Beta“- člen se speciálními schopnostmi či znalostmi, „Gama“- pasivní a přizpůsobivý člen a „Omega“- okrajový nebo odlišný člen. Nacházejí se zde samozřejmě další role, které mohou osoby ve skupině zastávat: „šašek, samotář, svůdník, agresor, informátor, iniciátor, monopolista, miláček, pedant, provokatér,...atd.“

Všechny tyto role však mohou podléhat tlaku, který daná skupina vytváří. Pokud chceme, aby se určitý jedinec přizpůsobil, buď právě celku, nebo jinému jedinci, probíhá zde dialog mezi dvěma stranami. Tato persuade⁸ může vyústit následujícími způsoby: vyhověním, internalizací nebo identifikací (kdy člen změní jak chování, tak názor a snaží se ztotožnit se skupinou).

⁷ Kartočvít , 2001

⁸ Persuase – cílevědomá snaha o změnění názoru nebo postoje

2 Vlastní tvorba - obecná charakteristika

2.1 Návaznost na mé předešlé práce

Jak jsem již v úvodu zmínila, bakalářskou prací jsem chtěla propojit a víceméně navázat na starší práce, které jsem vytvořila na této fakultě.

Svou tvorbu bych zařadila na pomezí konceptuálního umění, objektové tvorby a sociologického výzkumu daného prostředí. U většiny prací se snažím propojovat nejen prvotní myšlenku s následným dílem (objektem), ale do procesu vývoje díla rovněž začleňuji různé ovlivňující faktory, které mohou dílo v čase proměňovat. Některá díla propojuji sociologickým výzkumem prostředí, ve kterém se momentálně pohybuji - zapojuji do vznikajícího díla události nebo jiné osoby a sama jsem občas pouze takzvanou „řídící jednotkou“ neboli organizátorem. Některým mým pracím předchází happeningová akce, která formuje obsah i výsledek daného konceptu. I když pracuji vždy s předpokládávaným výsledným konceptem, nebojím se změny nebo posunutí myšlenky do jiného tématu. Dalším inspiračním zdrojem, mimo již zmíněné sociální dění v mém okolí, je literatura, ze které s oblibou vycházím a následně ji aplikuji na současnou tematiku nebo situaci. V literatuře se zaměřuji na méně známé tituly nebo příběhy, které dokážu interpretovat jiným způsobem, než jak jsou napsány nebo veřejností mnohdy automaticky přijímány. Tím svým pracím dávám jistou osobitost, neboť se do nich snažím vložit co nejvíce ze sebe. Chci umožnit divákům pohled přímo do mé „hlavy“, jaké procesy se v ní odehrávají, proč dílo vzniklo právě tímto způsobem, nebo proč má právě tuto vizuální podobu. Ukazuji vlastní vizuální jazyk tak, aby byl co nejpregnantněji pochopen. Zároveň ale nechci,

aby dílo bylo primitivní a jen estetické. Tím že diváky vtahují do děje, například interaktivní instalací, se snažím o jejich zapojení nejen fyzickém ale i myšlenkovém. Myslím, že umělecké dílo by nemělo vzbuzovat pouze prvotní pocit jen esteticky dokonalého výtvoru, ale autor by měl mít snahu dílem především obohatit diváka o nové informace nebo pohledy či otázky na dané téma.

Popis jednotlivých děl

2.2 Martyrium⁹ Má první práce vycházející z literárního díla. Inspiračním zdrojem byla povídka od známého spisovatele Franze Kafky – V kárném táboře. V povídce se ocitáme v cizí zemi, ve které je nápravný tábor pro zločince. Tento tábor navštíví novinář s úmyslem napsat článek o tomto jedinečném zařízení. Tábořem ho provází generál, který v táboře slouží už dlouhou dobu. Na konci prohlídky se dostanou ke stroji, který popravuje vězně. Je to stroj vpisující smrtící jehlou do zad odsouzených důvod jejich provinění, například slovo „zrada“. Generál se nad strojem rozplývá a vykládá, že když byl stroj nový, chodili se na tento druh popravu dívat davové lidí, dokonce i malé děti a všichni byli strojem fascinováni do té míry, že se těšili na každou další popravu. On sám je tím fascinován stále, opájí se nádherou nad tímto zruďným děním. Naopak novináře tato skutečnost děsí a nechápe generálovu obsesi.

Kafkova povídka mne inspirovala, neboť již několik let mne fascinují tetování a především jejich aplikace, která se v podstatě podobá smrticímu stroji v daném příběhu. Jako generál jsem fascinována

⁹ viz obrazová příloha č. 1 - Martyrium

aplikací inkoustu do těla s myšlenkou, že je to celoživotní poskvrnění těla. Tetování se vlastně mění jen pohybem a stárnutím kůže a tím se výrazně stárnutím osoby deformuje. Tento způsob aplikace a jeho proměna v čase mne inspirovaly k vytvoření objektu, který deformuje tetování už při jeho prvotním nanášení. Na principu pantografu jsem vyrobila pohyblivé rameno, které daný motiv při aplikaci náhodně mění a transformuje. Zakončením tohoto pohyblivého ramena je reálný tetovací strojek, pod který si divák může strčit ruku a sám si vytetovat jeho „oblíbený“ motiv. Jako hlavní motivy pro tetování jsem zvolila zásadní slova a výroky z příběhu, kterým jsem se inspirovala. Například: „Miluji se“, „Nenávidím“ nebo „Dokonalost“. Takže finálním produktem mého objektu mohlo být tedy reálné nedokonalé a zdeformované tetování slova dokonalost. Pro případ, že se diváci neodvážejí provést tetáž na vlastní kůži, koupila jsem speciální umělou kůži, na které si mohli bez újmy stroj vyzkoušet

2.3 „Slyšel jsi?“/ Námětem, který podnítil mou klauzurní práci ve druhém ročníku, byly myšlenkové mapy. Tento termín byl poslední dobou zpopularizován Tonym Buzanem, který vydal několik knih na dané téma, v nich jsem hledala prvotní inspiraci. Tony Buzan vytváří mentální mapy pomocí grafů a spojování různých slov a obrázků, které by měli nakonec pomoci vyřešit váš problém. Zjednodušeně převádí myšlenkové pochody z mozku na různé obrazce a sítě popisující, jak se daná myšlenka rozvíjí a s čím souvisí.

Téma fámy a „drbů“, které se na naší škole nesou, jsem aplikovala na dílo „Slyšel jsi?“. Vytvořila jsem fámou ohledně naší nové budovy

FUD, ve které by se „údajně měl postavit i bufet fastfoodového řetězce McDonald's se studentskými cenami“. Sestavila jsem tým nejbližších přátel, kterým jsem o mém projektu řekla a přidělila jim roli „rozsévačů fámy“ s daným pravidly. Informaci o McDonald's mohou říci jen pěti lidem a dále už jen zapisovat a sledovat, kdo o fámě mluví a kdo ji rozšiřuje. Vytvořila jsem fiktivní plakáty a reklamní letáčky daného fastfoodu (McDonald's + FUD rovná se piktogram srdce). Posléze už jsem jen určila čtrnácti denní lhůtu na sledování průběhu šíření fámy. Následně jsem shromáždila potřebné informace od „rozsévačů fámy“ a z internetových diskuzí a serverů a vyhodnotila jsem, kdo a v jakém dni se o fámě dozvěděl a například z jakého je oboru. Na základě těchto dat jsem vytvořila rastr z LED diod na tzv. „digitálním obrazu“¹⁰, kde každá dioda měla přiřazeného určitého člověka z naší fakulty. Naprogramovala jsem rozsvěcení diod v intervalu 1sekunda/1den, a v této frekvenci se daní lidé/diody rozsvěcovali podle toho, zda o fámě věděli. K obrazu jsem přiložila mapku diod a jmen s nimi spojenými. Na finální obhajobě práce, jsem fámou odhalila a každý student z naší fakulty se mohl na obraze najít.

2.4 Krátkometrážní film Mlýny ¹¹/ Inspirací k filmu o podivínském mlynáři se staly povídky význačného českého filozofa Ladislava Klímy. Klíma navazoval na pesimismus Arthura Schopenhauera a myšlení Friedricha Nietzscheho. Tento svérázný filosof ovšem rovněž pocházel z rodiny mlynářů.

¹⁰ viz obrazová příloha č. 2 – Digitální obraz „Slyšel jsi?“

¹¹ viz obrazová příloha č. 3 – Krátkometrážní film Mlýny

V prologu filmu zaznívá životní postoj mlynáře Ericha Búroka, který je víceméně autentický s postoji Ladislava Klímy. Na druhou stranu se rozhodně nejedná o životopisný film, protože postava Ericha na rozdíl od postavy filozofa Klímy zůstává až do konce mlynářským pomocníkem. Pokusila jsem se přenést na Ericha i některé Klímovi názory na rodinu a celou společnost. Z příběhu filmu vyplývá, že Erichovo dětství a dospívání v rodině nebylo vůbec jednoduché. Souviselo zřejmě s jeho odcizením otci, matce a ostatním sourozencům. Jediný, kdo našel pochopení pro jeho podivínství a zvláštní povahu, byla jeho babička. Rozuměla jeho nezvyklému zájmu o posmrtný život. Právě vyprávění babičky o dušičkách a vodnících byla jednou z Erichových posedlostí. Nenávisť k lidem, závislost na samotě a láska k mlynářské práci a mouce jako takové, nemožnost být v jiném prostředí než v mlýnech a také neutuchající touha sbírat hrníčky jako v pohádkách o vodnících, je na druhé straně vyvážena obdivem ke starým mlýnským strojům. S tím přirozeně souvisí, že celý život Erich tráví v podkrovní místnosti v Automatických mlýnech v Pardubicích, které jeho rodina vlastnila po mnoho generací. Otec Ericha nikdy nepovažoval za možného dědice a možná právě proto Erich celou rodinu nenáviděl. V hraném filmu jsem tedy chtěla vykreslit Erichovu posedlost a nenávisť k lidem pomocí určité záhady.

2.5 Manuál na život ^{12/} Výchozím tématem, pro tuto pro mě velmi zásadní práci, se stal slovní termín „Čaj o páté“. Vydala jsem se směrem sociologického zkoumání zvyků a povah mých přátel. Jelikož pod pojmem „Čaj o páté“ si představuji soužití lidí

¹² viz obrazová příloha č. 4 – Manuál na život

s podobnými zájmy, žijících v daném prostředí, kteří dodržují určitou formu životního stylu a stylu komunikace utvářenou danou komunitou a částečně i sociální vrstvou ve které žijí. To mě dovedlo až ke zkoumání každodenních a ustálených zvyků, které si přenášíme ze svých rodin a předchozího života a zvyků, které přirozeně vznikají v koexistenci se spolužáky a spolubydlíci – tedy zvyky vzniklé z přizpůsobování se novému společenství vysokoškoláků. Čili otázka jak zvyků vrozených či nabytých v minulosti, tak těch, které si nově osvojujeme.

Chtěla jsem spojit dva aspekty zažitých i nových vzorců chování a hlavně porovnat zvyky jednotlivých „mikrospolečenství“, zejména pak tvořených skupinami studentů, kteří jsou společně ubytovaní. Tyto skupiny si rychle vytvořily svébytná společenství, která sdílí i osobitá pravidla chování – tedy jakési intimní „Čaje o páté“.

Způsob komunikace, determinace prostředím a míra přizpůsobení, ustálenost zvyků, formální projevy každodenního chování a stylizace do určitých rolí bylo právě to, co mne zajímalo, a co jsem chtěla nejpřesněji podchytit a popsat. Pozorováním mých kamarádů mě donutilo přemýšlet nad tím, jak nás prostředí rychle a snadno mění. Přetváří významně naše zvyky a tím i částečně naše charaktery. Členové určité skupiny zprvu mohou působit velmi rozdílně, ale po určité době se vlivem pedagogů, spolužáků, ale i vlivem celkové atmosféry školy všichni zvolna mění. Svou vlastní proměnu si většinou neuvědomujeme a spíše je čitelná pro naše vnější okolí. Naopak pokud nejsme dostatečně přizpůsobiví, může se snadno stát, že se ocitneme na okraji této skupiny lidí.

Vytvořila jsem proto „projekt“ pod názvem „Manuál na život“. Jeho princip spočíval v tom, že jsem zadala svým čtyřem blízkým

přátelům úkol, napsat o jejich každodenních zvycích, čili takový manuál na jejich denní rutinní život. Tento manuál byl soupis zvyků, které běžně děláme každý den. Od zvyků a přirozených činností, jako jídlo a spánek až po velmi specifické chování. Vytvořili jsme tedy časové harmonogramy s podrobným popisem našeho běžného dne v Plzni každého z nás.

Druhá fáze byla „výměna našich jednodenních životů“. Každý z nás strávil den v roli všech ostatních účastníků. To znamenalo žít v jeho bytě a chovat se přesně podle jeho manuálu, dodržovat jeho zvyky. Tato výměna trvala pět dní, v rámci kterých jsme se všichni vzájemně v bytech vystřídali. Prožili jsme tak za týden pět různých životů našich spolužáků.

Nesmírně důležité bylo bezprostřední zachycení dojmů a reakcí do tzv. „protokolu“. Protokol musel obsahovat podrobné prožitky a postoje vůči manuálu daného studenta. Zajímavá byla i forma pojetí záznamu reakcí do protokolu, která byla mnohdy velmi osobitá. Formulace několika záznamů připomínala školní slohová cvičení, ale mnohem zajímavější byly spíše expresivní a syrové popisy prožitého dne.

Výstupem z projektu jsou nejen manuály a zajímavé reakce na dny strávené v „cizí posteli“, ale také následná instalace. Tato instalace reflektuje v hmotné podobě charakter jednotlivých aktérů projektu a zároveň osobitou atmosféru jejich bytů. Instalace skládající se z pěti různých záclon odráží pět „mikrosvětů“ jednotlivých privátů. Záclona zde vystupuje jako symbol snahy o skrytí svého soukromí před vnějším světem. Uprostřed této instalace se nachází bílý sokl s knižní publikací „Manuál na život“.

3. Vývojové fáze

3.1 Proces přípravy

Počátečním impulsem před faktickým zahájením práce na projektu bylo studentské klima v Plzni. Ihned po zvolení prvotního tématu „Osobní a veřejné“ jsem se zaměřila na detailnější pozorování mého okolí a částečných změn v mém životě. Konec bydlení u rodičů, výměna střední školy za univerzitu a samozřejmě náhlý úbytek kontaktů s blízkými přáteli, kteří zůstali v rodném městě. Podobným pozorováním se zabývám již v několikáté práci, ale pokaždé se pokouším dívat z jiného úhlu. Témata spolu mnohdy souvisí, jelikož se většinou jedná o stejnou skupinu pozorovaných lidí, ale výsledky práce jsou vždy odlišné. V předchozí kapitole jsem zmínila několik minulých prací, které pomáhali formovat mé přemýšlení nad subjektivně-objektivním světem. To vše stálo za nápadem pokračovat v konceptu, který se v prvopočátku objevil již v práci nazvané „Manuál na život“. Provázání mezi mnou, mým okolím, přáteli a institucí, pod kterou v tento okamžik všichni spadáme, již je Fakulta umění a designu v Plzni.

Změna instituce a města stála za zásadním obratem v mém sociálním i osobním životě. Postupné obměňování a eliminace „starých kamarádů“ vedla k vytvoření úplně nového sociálního mikrosystému. Vznikla tak nová komunita lidí, kterou zpočátku tvořili jen lidé mého ročníku. Jádro nové skupiny bylo formováno přáteli, kteří se znali již ze středních škol, přičemž nejčetnější skupinu tvořila „parta ze SUPŠ Žižkov z Prahy“. Do této „party“ mě přivedla nová spolužačka z ateliéru Intermédia Tereza Polatová, která pro mne byla jakousi spojnicí s novou „partou“. Do této skupiny lidí se postupem času začleňovali noví kamarádi již zmíněných bývalých

studentů ze žižkovské SUPŠ. Skupina lidí čítala cca 19 osob, během tří let mého studia se rozšířila o dalších 10 osob. Těchto deset nových členů přibývalo postupem nově přicházejících studentů nebo propojováním původních členů s novými lidmi, na základě sympatií v oboru nebo partnerských vztahů.

Obměňování stávající skupiny přátel je velmi zajímavý a vhodný materiál k dalšímu rozpracování pro finální práci. Dění, které se mnou úzce souvisí, ale následně mapuje i ostatní členy skupiny a vytváří určité mustry a nekonečné množství dalších interakcí. Těmito interakcemi rozumíme například sexuální aktivitu, rozvoj osobnosti nebo boj o vůdčí pozici. Odkrývat spojitost mezi celkem a jedincem propojených bezprostřední blízkostí v prostoru, tvořeném školou. Zkoumání, zda tato instituce má vliv na utváření komunity nebo naopak, zda se vše odehrává samovolně. Kdo a co tvoří spojitosti mezi zdánlivě neznámými jedinci a jak toto propojení oni sami subjektivně vnímají.

Nejvíce mě zaujalo působení skupiny na jedince a zároveň působení jedince na skupinu. Sociální psychologie byla vhodnou volbou pro nalezení odpovědí na mé otázky a to byl důvod, proč jsem se rozhodla spojit toto vědecké odvětví s volným uměním. Vybrala jsem si pro výzkum školní skupinu pohybující se kolem mě, již tři roky velmi úzce propojenou. Každému jedinci jsem chtěla nalézt určitou roli a míru působnosti na skupinu. Při náhodném výběru skupiny z neznámých lidí bych nepociťovala k jednotlivým členům žádný vztah a neměla bych tak přístup k velmi intimním a osobním informacím, jaké mi mohli poskytnout právě moji kamarádi. Hledala jsem různé způsoby získávání informací od vybraných osob. Od přímého verbálního kontaktu přes internetové dotazníky k

úplně neformálnímu zjišťování informací (např. u posezení v kavárně). Vytvářela jsem archiv interakcí v „mé“ skupině, který se týkal každého zvlášť, ale zároveň utvářel skupinu jako celek. Informace se týkaly nejen nových přátelství nebo sexuálních aktivit mezi jednotlivými členy souboru, ale také jejich antipatií a negativních vlivů výrazných jedinců na skupinu.

3.2 Proces tvorby – sociometrická metoda

Finální podoba konceptu bakalářské práce je utvářena několika částmi, z níž počáteční formu reprezentuje vytvoření sociologického výzkumu prováděného pomocí metody sociometrie.

Sociometrická metoda je založena na zkoumání dynamiky a přirozené struktury skupiny, jejích mezilidských vztahů a postojů, vzájemných sympatií a antipatií členů skupiny, primárních a sekundárních vztahů. Dále zkoumá i sociopreferenční vztahy, a to na základě přímých i nepřímých sociometrických a psychometrických technik.

Tuto metodu vytvořil americký psychiatr rumunského původu Jacob Levy Moreno (narodil se 18. 5. 1889 v Bukurešti a od roku 1925 působil v New Yorku). Metoda je nástrojem ke zkoumání především emocionálních vztahů mezi členy skupiny, stupně vzájemné blízkosti, sympatií a antipatií. Sociometrická metoda ukazuje, které osoby ve skupině (dospělí, studenti) si jsou vzájemně sympatičtí a antipatičtí, kdo je kým sexuálně přitahován, kdo je vůdčím typem, nebo naopak, kdo je submisivní. „Je možno zjišťovat tyto druhy vzájemných vztahů: vzájemná lhostejnost, sympatie a lhostejnost, lhostejnost a sympatie, vzájemná sympatie, antipatie a lhostejnost,

lhostejnost a antipatie, vzájemná antipatie, sympatie a antipatie, antipatie a sympatie.“¹³

Pomocí této metody je rovněž možné odlišit různá postavení jedinců ve skupině, například populární osoby, které jsou sympatičtější pro danou skupinu, nebo vlivné čili vůdčí osoby, jejichž chováním se řídí velká část skupiny, dále například osoby pouze trpěné či akceptované, až k jedincům opomíjeným a stojícím stranou, kteří se však v mnou vybrané skupině neobjevují.

Sociometrická matice je východiskem pro grafické znázornění vazeb a vztahů ve skupině, pro vypracování sociogramu.

Výsledky sociometrického výzkumu lze vyjádřit **sociogramem**, z něhož názorně vidíme, který jedinec dominuje a který je naopak izolován. Kruh je zástupným symbolem každého jednotlivce, čísla uvnitř jsou přiřazena k jednotlivci v počátečním seznamu osob, směr šipky znamená směr sympatie. Volby jsou znázorněny propojujícími čarami mezi jednotlivci. Pro můj výzkum v bakalářské práci jsem si zvolila specifický typ sociogramu: orbitální.

3.3 Orbitální sociogramy

Orbitální sociogramy jsou grafickým znázorněním vzájemných voleb jednotlivců ve skupině. Orbitální sociogram se skládá ze soustavy soustředných kružnic, bodů ležících na jednotlivých kružnicích a spojnic mezi těmito body“.¹⁴ Každá z kružnic musí být označena číslem, díky němuž poznáme počet voleb týkající se této kružnice a jedinců na ní ležících. Malé kruhy s uvnitř vepsanými čísly na již

¹³ <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0901/sociometrie>

¹⁴ <http://www.sociometrie.cz>

zmíněných kružnicích (body) znázorňují dané jednotlivce. „Spojnice mezi body ukazují konkrétní volby mezi členy“. ¹⁵Modrá čára propojující body je znázorněním jednostranné volby. Podle zakončení pomocí tečky (v mém případě ve 3D modelu kuličky) poznáme, ke komu hodnocení směřuje. Červené spojnice vyjadřují oboustranné volby (ať už pozitivní, či negativní).

Dále orbitální sociogram obsahuje různé číselné hodnoty v podobě následujících čtyř indexů: indexu vlivu, indexu oblíbenosti, indexu náklonnosti a indexu ovlivnitelnosti. Abychom si mohli představit, co tyto hodnoty znamenají, pokusím se je stručně představit:

Index vlivu: Vlivným člověkem je chápána osoba, jejíž chováním, názory a například vizuálním stylem se řídí většina jedinců ve skupině. Hodnota a její výše indexu vlivu jedince je souvztažná s mírou, jakou se člen skupiny přímo podílí na aktuálním dění ve vybrané skupině. Osoba s větší mírou „vlivného indexu“ se stává buď kladným, nebo záporným vzorem. To se poté může promítnout do různých reakcí ostatních, jako například soupeřením nebo v opačném případě obdivem tohoto „vůdce“.

Index oblíbenosti: Tento index ukazuje, jakou měrou oblíbenosti daný jedinec disponuje ve skupině. Index vychází z úrovně dvojných vztahů a je velmi podléhající preferenčním hodnotám jednotlivců. Jak to v reálném životě, tentýž jedinec, který je u určité osoby/kamarádky oblíben, může být z úplně stejného důvodu u jiného člověka neoblíben. Tato hodnota je značně ovlivněna fyzickým vzhledem nebo sexuální přitažlivostí, tyto intervence nazýváme povrchní faktory vlivu.

¹⁵ <http://www.sociometrie.cz>

Index náklonnosti: Náklonnost je možno posuzovat tím, do jaké míry dává osoba pozitivní hodnocení ostatním členům skupiny.

Index ovlivnitelnosti: Ovlivnitelnost je ukazatelem míry adaptability. Tímto indexem míníme to, jak je jedinec schopný dodržovat pravidla a normy vybrané skupiny, nebo zda se jim nepodřizuje. Je zde vidět, zda je jeho jednání ovlivněno spíše subjektivními názory, nebo je pod vlivem objektivního jednání skupiny.¹⁶

3.4 Vlastní postup vytváření „skupinového sociogramu“

Jak jsem již zmiňovala, pro tyto empirické kognitivní metody jsem si vybrala skupinu lidí pohybujících se v mé těsné blízkosti. Našla jsem si na internetových stránkách (<http://www.sociometrie.cz>) formulář, do kterého jsem podle návodu vyplnila jména „aktérů“ této práce. Žen se zúčastnilo třináct a mužů šestnáct, dohromady tedy skupina čítala dvacet devět osobitých jedinců, tvořících pro mou bakalářskou práci jeden celek.

Po vyplnění jmen do kolonek formuláře, jsem dotazník odeslala všem respondentům a požádala je o pravdivé vyplnění. V dotazníku každý musel vyplnit hodnoty vlivu a sympatie, přičemž sympatie tu udává, jak je vám daný člověk sympatický a vlivný je ten, podle něhož se řídí ostatní ve skupině. Nehodnotí se, zda jde o vliv dobrý nebo špatný. Tyto hodnoty ve formuláři mohly nabývat od 1-5. Zde je tabulka pro názornou ukázkou:

¹⁶ Skupinové indexy - <http://www.sociometrie.cz>

Hodnocení	Vliv	Hodnocení	Sympatie
1	Nejvlivnější ve skupině	1	Velmi sympatický
2	Patří mezi několik nejvlivnějších	2	Sympatický
3	Má průměrný vliv	3	Ani sympatický ani nesympatický
4	Má slabý vliv	4	Spíše nesympatický
5	Nemá téměř žádný vliv	5	Nesympatický

17

Tímto způsobem hlasovali všichni jednotlivci. U každé osoby museli napsat do kolonek hodnotu od 1 do 5. Mohli napsat i slovní hodnocení, ve kterém se objevovaly jak pozitivní a neutrální označení („nejlepší kamarádka, naslouchavá, milenka“), tak negativní označení („velitelka a manipulátorka, vyžírka, moc neznám“).

Po vyplnění formulářů všemi účastníky, se automaticky vytvořily graficky znázorněné orbitální sociogramy¹⁸ a dané indexy vlivu, oblíbenosti atd. Dále se jména seřadila do různých tabulek právě podle hodnocení ostatních jedinců.

Mou interakcí s těmito výsledky bylo doplnění graficky poutavých orbitálních sociogramů o další informace. Doplnění informací spočívalo v mém osobním dotazníku nebo intimních rozhovorech s

¹⁷ tabulka z webové stránky: <http://www.sociometrie.cz>

¹⁸ viz obrazová příloha č. 5 – Orbitální sociogram

ostatními účastníky, kteří byli svolní říci i jiné údaje, než které sdělili do internetového formuláře. Tyto údaje jsou tedy založené na mé důvěryhodnosti vůči ostatním. Týkají se převážně jejich sexuálních aktivit, potíží či antipatií k určitým jedincům, ale i propojenosti díky společnému soužití na privátních bytech a vysokoškolských kolejích.

Tyto informace jsem zaznamenávala stejným způsobem jako graf vytvářený internetovým programem - pomocí propojování osob křivkami různých barev, z nichž každá značila daný typ intervence (sex, vztah, spolubydlící, atd.). Tím se mapa čar začínala zhušťovat a zahlcovat. Vytvářela čím dál méně přehledné rastry, připomínající abstraktní obraz¹⁹.

Další determinující tendencí (vnitřní představou) v rámci dané grafické předlohy bylo převést tuto počáteční platformu z dvourozměrného měřítko do prostorového objektu, který popíšu v další kapitole. S tím souvisí mé konkretizace jedinců, které zatím v orbitálních sociogramech zastupují pouhá čísla určená pořadím ve formuláři. Nacházela jsem způsob, jak převést dvojdimenzionální jednotky zastupující mé vrstevníky do 3D objektů a nacházet mezi nimi prostorové souvislosti. Tato syntéza vycházela z informací, které mi byli schopni o sobě prozradit. Konkrétně se v prvopočátku jednalo o jejich přesné datum narození a místo bydliště. Poté jsem hledala pomocí neexaktních věd, což je v mém případě numerologie a astrologie, navazující možné informace, které vyplývají z těchto dat a míst narození („životní číslo“, „znamení zvěrokruhu“ nebo „planeta narození“²⁰). S určitou nadsázkou se objevilo ono nabalování informací, podobající se přibývání a zamotávání čar, jako u přetvořených orbitálních sociogramů. Pro finální převedení

¹⁹ viz obrazová příloha č. 6 – Transformace orbitálního sociogramu - abstrakce

²⁰ viz obrazová příloha č. 7 – Tabulka „banálních“ informací

jedince a jeho plošných intervencí do prostorového objektu? Jsem zvolila jako výchozí kritérium již zmíněné „osobní číslo“ vycházející z určitého vzorce, který lze aplikovat na datum narození. Každý jedinec byl nyní zastoupen číslem, přičemž některé osoby měli toto číslo stejné. Percepční kategorizace s aplikací na všechny mnou vybrané vrstevníky, jsem uplatnila na geometrických objektech. Osobní číslo jsem propojovala s počtem stěn, jak u Archimédovských těles, tak u Platónských těles. Dohromady jsem vybrala devět objektů (dvacetistěn, čtyřstěn, koule, dvanáctistěn, osmistěn, komolý dvacetistěn, komolý jehlan, krychle, kuboktaedr). Nyní jsem mohla konečně celý graf převést do prostorového měřítka. Výsledek této práce jsem tedy pokládala za sofistikované ukončení první fáze.

3.5 Tvorba 3D objektu

Při výběru technologií, kterými lze detailně a nenásilně výzkum převést do prostorového objektu se nacházelo mnoho překážek. První variantou byl objekt o rozměrech (1,5m x 1,5m x 2m), u něhož jsem zamýšlela možnou interakci s diváky. Po další úvaze nad problémem, jsem si uvědomila nemožnost interakce s divákem a eventuální obměnu objektu, jelikož můj výzkum je záznamem určitého stavu a zachycením právě daného momentu, ve kterém byl dotazník zpracováván. V tomto případě se vztahuje k datu 20. 3. 2014, kdy byl ukončen, jak internetový dotazník, tak můj osobní dotazník vztahující se explicitně k daným jedincům.

Zvolila jsem tedy modernější technologii 3D laserového gravírování. Je to speciální metoda umožňující vytváření trojdimenzionálních

obrazců do křišťálových kostek. Používá nelineární absorpční jev, kdy při přehřátí objemu průhledného materiálu vznikají tisíce mikrotrhlin (mění tedy strukturu křišťálu pomocí vytvářením drobných vnitřních rytin). To vše díky technologii Nd:YAG.²¹ Při vzniku obrazce je důležitá síť předem vytvarovaného modelu ve 3D programech a následně přesná koordinace speciálních strojů. Nedochozí zde k žádnému vnějšímu porušení skleněné krychle. Paprsek se pohybuje směrem nahoru, dokud není hotov.

Jak jsem již uvedla, před 3D laserovým gravírováním je nutné vytvořit velmi přesný detailní model objektu ve 3D programu²². Ve spolupráci s kamarádem, který se na tyto programy specializuje, jsme převedli 2D sociogram do prostorového objektu tak, že jsme vytáhli body zastupující jedince do určitých výšek podle preference sympatií a antipatií z internetového výzkumu. Zaměnili jsme každého jedince za geometrický objekt, čímž se předešla popisnost díla smazala. Výsledky výzkumu se staly méně čitelné a právě zde může divák hledat dané intervence (sexualita, sympatie, vliv,...) pomocí přiložených původních 2D sociogramů. Vzniklá separace dvourozměrného grafu a trojrozměrného objektu je explicitní a velmi jasná. Vstupní a výstupní prvky projektu sociálního výzkumu disponují rozpětím (od konceptu přes sociogramy k objektu jako výtvarnému dílu) a můžeme pozorovat mnoho procesuálních změn - posun a syntézu informací od počátku do finální verze. Změny vznikají nabýváním informací, která má finální výstup vyjádřit. Do sociálních výzkumů z internetových formulářů jsou postupně přidávány intimní informace a také mé osobní informace. Práce nabývá na objemu dat a grafy se začínají „zašmodrchávat“. Vytváří

²¹ 3D laserové gravírování - <http://www.3dphotocrystal.cz/node/2>

²² viz obrazová příloha č. 8 – 3D model render

vizuálním dojmem obrazu připomínajícího vesmírné galaxie a souhvězdí. Nejmarkantnější je tato estetická podobnost s konečným výstupem, kde se uvnitř skleněné skoro neviditelné krychle nachází právě tento komplikovaný obrazec. Hvězdy v tomto „imaginárním souhvězdí“ tvoří právě ony vygenerované tvary, jenž jsou propojené různě tlustými „siločarami“. Tloušťka čar vyjadřuje intenzitu společného vztahu (od nejsilnější čáry – vztahu, sympatie k nejtenčí čáře – lhostejnosti, antipatie).

4 Instalace

4.1 Technická specifikata

Práce se skládá z prvků, které by spolu měly korespondovat a tvořit celek, ale zároveň by každý zvlášť měl mít svůj „příběh“. Pro technickou specifikaci tedy rozdělím práci na fragmenty, jelikož každý má svá specifika.

První samostatnou jednotkou jsou výsledky sociometrických výzkumů, přetvořené v orbitální sociogramy doplněné o mou interakci. Sociogramy jsou samostatná díla ve formě tří obrazů o rozměrech 70x70cm. Tyto tři plakáty jsou vodítkem pro rozluštění laserem vyřezaného obsahu objektu²³. Dva obrazy jsou v barevném podání, kvůli lepší čitelnosti a jednoduššímu přečtení sdělovaných dat. Třetí obraz je v černobílém provedení, jelikož nezastupuje tak důležité informace, jako plnokrevné obrazy, ale v instalaci je velmi důležitým prvkem k neporušenému dojmu celé práce.

Další částí je prostorový objekt. Krychle o rozměrech 120x120x120mm je z čirého broušeného skla, uvnitř kterého je technologií 3D laseru vytvořen model sociální průzkumu.²⁴ Barevnost tohoto objektu je díky použité technologii pouze monotónní. K objektu lze při instalaci přidat také světelný podstavec s dvaatřiceti LED diodami - pro lepší viditelnost vylaserovaných čar. Pro případ zničení velké křišťálové krychle, jsem si nechala vyrobit stejným postupem její přesnou kopii o rozměru 6mm.

²³ viz obrazová příloha č. 9 – Plakáty

²⁴ viz obrazová příloha č. 10 – Finální objekt

4.2 Instalace v prostoru

Pro instalaci v prostoru je důležité intenzivní působení na tento prostor. Při instalaci v interiéru umístím objekt skleněné krychle na čistě bílý podstavec, na nějž se budou diváci dívat z horního pohledu. V krychli díky tomuto postavení diváka objeví půdorysný (plošný) obraz sociálních interakcí. Zde nastává následná komunikace i s dalšími částmi instalace, obrazy. Diváci se ocitnou v určitém „zajetí“ mezi třemi obrazy, kdy dva slouží především k rozšifrování celé instalace. Třetí obraz efektně doplňuje tuto instalaci v interiéru tím, že diváka dostává do uzavřeného prostoru a nutí ho sledovat všechny aspekty konceptu zároveň.

Při komplexním pohledu na celou instalaci působí vše celistvě a kompaktně. Čistota v podobě převážně bílých ploch a méně výrazného objektu, se pozitivně odráží na výsledném dojmu. Předpokládám, že si divák po zhlédnutí uvědomí, že samotný proces tvorby tohoto díla, může být větším přínosem, než jeho vizuální zpracování. Tato komplexnější interpretace tedy obsahuje více vrstev, ke kterým by právě instalace měla poskytnout klíč.

5 Závěr

Koncept bakalářské práce s názvem „Velmi křehké vztahy“ se odvíjel od pokusu definovat v mé práci hranici mezi pojmy „osobní“ a „veřejné“. Oscilace mezi těmito pojmy mě přivedla k osobnímu pohledu na dané téma a reflektuje pomocí finálního objektu, plakátů a instalace nejen můj vztah k vybrané skupině jedinců, ale zároveň všechny interní vztahy skupiny. Objevené skutečnosti se opírají o sociologické výzkumy provedené pomocí různých metod: internetové formuláře, testy, osobní dotazníky. Informace převádím do uměleckých forem různých oborů - od grafického designu ke konceptuálnímu umění, instalaci až po objektovou tvorbu.

Multioborovým pojetím práce navazuji na své předchozí, výše zmíněné práce (Slyšel jsi?, Manuál na život). Snažím se pokračovat v záměru propojit různé umělecké obory do jednotného konceptu formou výsledné prezentace v intermediálním pojetí. Důležitou součástí mé tvorby je spolupráce s okolím a lidmi, kteří mi pomáhají při vzniku díla. Zároveň tito spolupracovníci vstupují do procesu tvorby a svou aktivní činností mohou tento proces ovlivňovat. V základu mé tvorby jde vlastně o neustálé hledání způsobu vyjádření nehmataelné skutečnosti či lépe o ztvárnění určité ideje pomocí hmatatelných prostředků, jde o pokus převést pomyslné virtuální objekty nebo výzkumy do trojrozměrného modelu. To je cesta, jíž se v současnosti snažím vyjadřovat své myšlenky v umě.

Práce reflektuje osobní prožívání sociální situace, ve které se v současné době nacházím. Definuje mezilidské vztahy v určité skupině lidí, s nimiž jsem v bezprostředním kontaktu. Mapuje mou intenzivní konfrontaci s nimi, a to jak v rozměru intimním, tak sociálním.

6 Resumé

Concept of my bachelor thesis „Very unstable relations ”Velmi křehké vztahy“ is coming out from my experiment to define boundaries between terms „personal“ and „public“. Oscillation between those two terms led me to my intimate view on a topic: what is “personal” and what is “public”. It also reflects (through my final object, posters and installation itself) not even my relation to selected group of individuals, but also relations between them. The facts I found are supported by sociological researches done by several methods, for example: online sheets, surveys, personal questionnaire, etc... I am transferring that information into a various forms and different areas in art.

I am processing this work through my previous pieces (which are mentioned above). I am trying to continue in my intention to unite several areas of art into a one intermedial form. Important part of my work is to cooperate with my surroundings and people around me, who help me during a creative process. At the same time, those associates interact and affect .process of creation. My core idea is to continuous looking for a way how to interpreted something unreal using real objects. My goal is to transfer „virtual“ objects into real world. That is a way how I want to express my thoughts about art. My work reflects personal feelings of a situation which we experiencing right now. It defines relations in a selected brunch of people with who I am interacting with. It also determines the way of confrontation with them in a personal or social meaning.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Citovaná literatura a internet

- 1) BERGER, Peter; LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: Pojednání o sociologii vědění*. Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999
- 2) ŠKOBRTAL, Pavel. *Vybrané kapitoly ze sociální psychologie* [online]. Vyd. 1. Ostrava: Universitas Ostraviensis, 2012 [cit. 2014-04-29]. 112 s. ISBN 978-807-4641-992.
- 3) KOHOUTEK, Rudolf. *Základy sociální psychologie*. Brno: CERM, 1998, 181 s. ISBN 80-720-4064-2.
- 4) Skupina. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Skupina>
- 5) ZIKÁN, Jan. [Http://www.sociometrie.cz/o-sociometrii](http://www.sociometrie.cz/o-sociometrii) [online]. 2014 [cit. 2014-04-25]. Dostupné z: <http://www.sociometrie.cz/o-sociometrii>
- 6) KOHOUTEK, Rudolf. Psychologie v teorii a praxi: Stručný úvod do sociometrie. In: [online]. 2009, 2009 [cit. 2014-04-25]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0901/sociometrie>
- 7) 3D laserové gravírování. In: [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.3dphotocrystal.cz/node/2>

7.2 Použitá literatura a internet

- 1) NAKONEČNÝ, Milan. Sociální psychologie. 1. vyd. Praha: Academia, 1999, 287 s. ISBN 80-200-0690-7.
- 2) HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. Psychologický slovník. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009, 774 s. ISBN 978-807-3675-691.
- 3) KRATOCHVÍL, Stanislav a Helena HARTLOVÁ. Základy psychoterapie. 6., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2012, 403 s. ISBN 978-80-262-0302-5.
- 4) HUMHAL, Pavel. Osobní a veřejné. 1. Vyd. Praha : Tranzit.cz, 2008. 158 s. ISBN 978-80-87259-00-9.
- 5) Osoba In Wikipedia : the free encyclopedia [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 28. 8. 2009, 21. 4. 2010, [cit. 2010-04-22]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Osoba>>.
- 6) ZIKÁN, Jan. [Http://www.sociometrie.cz/o-sociometrii](http://www.sociometrie.cz/o-sociometrii) [online]. 2014 [cit. 2014-04-25]. Dostupné z: <http://www.sociometrie.cz>
- 7) DEMPSEY, Amy. Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním. 1. vyd. Praha: Slovart, 2002. 304 s. ISBN 80-7209-402-5.
- 8) ALAN, Josef. Etapy života očima sociologie. 1. vyd. Praha: Panorama, 1989. 439 s. Pyramida. ISBN 80-7038-044-6.
- 9) Umění 20. století : Malířství, Skulptury a objekty, Nová média, Fotografie. Praha : Slovart, 2004. 840 s. ISBN 80-7209-521-8.

8 Seznam příloh

Příloha 1

Klauzurní práce Martyrium

Příloha 2

Klauzurní práce „Slyšel jsi“

Příloha 3

Klauzurní práce Krátkometrážní film – Mlýny

Příloha 4

Klauzurní práce Manuál na život

Příloha 5

Orbitální sociogram

Příloha 6

Abstraktní přetvořený sociogram

Příloha 7

Tabulka „banálních informací“

Příloha 8

3D render

Příloha 9

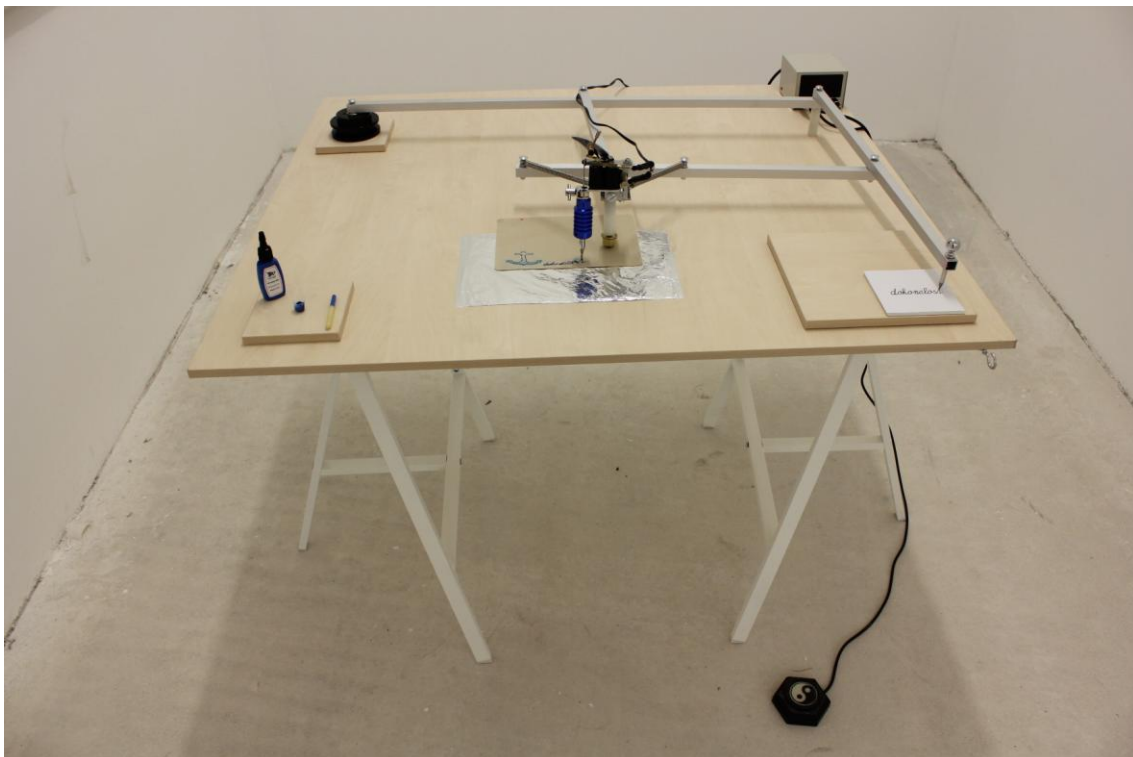
Plakáty k bakalářské práci

Příloha 10

Finální objekt

Příloha 1

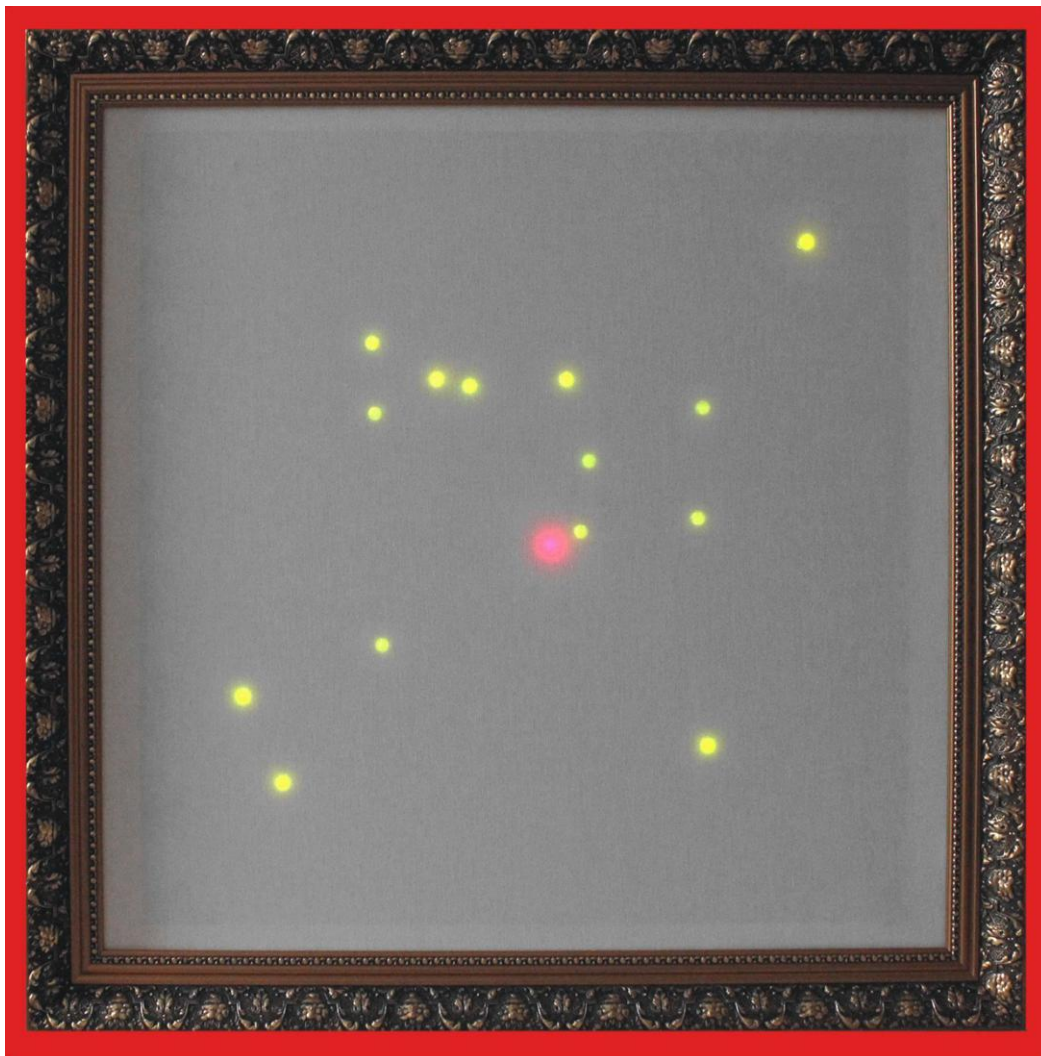
Klauzurní práce Martyrium²⁵

²⁵ (foto vlastní)

Příloha 2

Klauzurní práce „Slyšel jsi?“²⁶

²⁶ (foto vlastní)

Příloha 3

Klauzurní práce Krátkometrážní film – Mlýny²⁷

²⁷ převzato z: videa (vlastního) - Print Screen

Příloha 4

Klauzurní práce Manuál na život²⁸

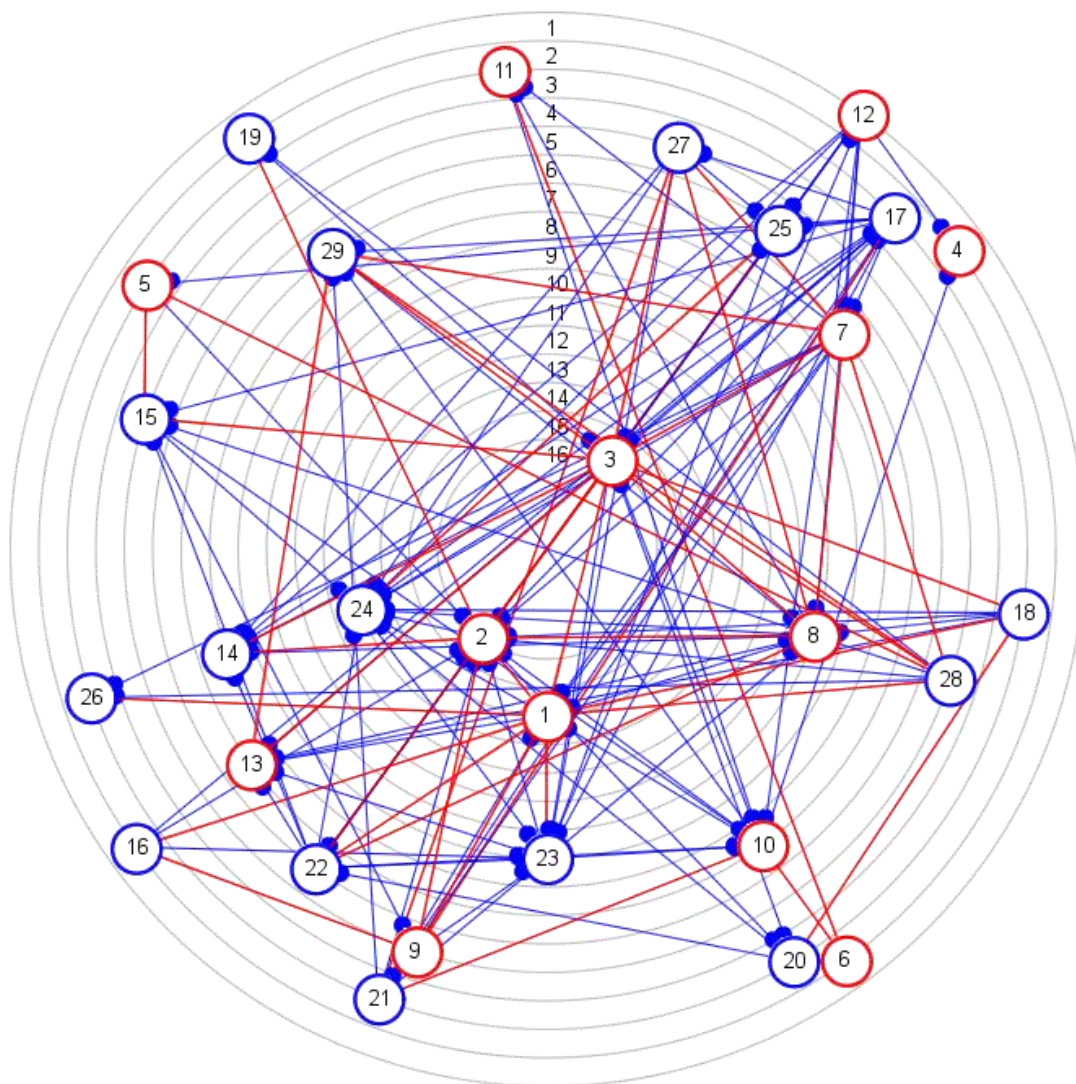
Den podle Muže 1

Protokol Muže 3: Fakt jsem se snažil se sám od sebe probudit. Vážil jsem jestli je důležitý vstát. Úplně stejný máme, že pokud se nám nechce na nějaký předmět, tak tam nejdem. Asi jsem zjistil, že snídane není zas tak úplně špatná věc. Jen jsem se napil a naházel věci do tašky a letěl na tram. To si myslím, že jsem celkem splňoval. Měl jsem celý den pokerface, ikdyž sem se necejtíl dobře. No jako pizeňku mám taky, ale jaksi taksi jsem černý svědomí měl...Nemám ji nabitou! Vždyť je to fakt kousíček do školy z konečný 4ky. By jste to někdy měli zkusit dojít pěšky. Přejde mi zbytečný čekat na tu 30tku bus. Stejně si myslím, že jsem nedokázal ani zdaleka předat tolik informací , co muž 1. Ale snažil jsem se bejt veselej a vstřícnej. Občas mě někdo vytáhne na cigáro. Rutina. Ty vole myslel jsem, že prasknu... našťěstí mě zachránil muž 1, který říkal že by ten druhaj zákusek asi taky nedojedl. Ale toho jídla co jí, to je neuvěřitelný, nechápu to. Bylo mi celkem blbě. Raději jsem s lidma, ale jinak tam zas tolik rozdílů nebude. A nerad sedím vepředu úplně. Nechal jsme se večer zlákat na pivo a ženskýma, jako žejo prostě nejde odolat. Na kytaru jsem chvíli se snažil, ale pak jsem se rozhodl, že nebudu rušit Martinovi zážitek z poslouchání techna, které bylo mimochodem o mnoho rytmičtější. Pracoval jsem . No výsledek byl celkem tragický, ale snaha by se měla cenit, dle mého úsudku. Večer jsem dal jen jedno kafe a jako fakt mi to nestačilo. Usínal jsme unavenej . Nesprchoval jsem se. Doma se nezouvám (pak mi smrděj nohy), No z toho jsem málem vyrostl u ženy 1 to samý... všichni se tam zouvali jen já tam měl chodit v botách. Když není sex honim, jak jinak. :D

Protokol Ženy 1: Ráno mě budí bordel (, jako večer) a hlasitá muzika, plus lidí co choděj do koupelny, přes můj pokoj. Děs. Potom mi jeden spolubydlicí řekne, že jsem dilinka a to už je i na mě moc, ale nemůžu nic říct, jelikož jsem vstřícny muž 1. Jdi si ještě nechvíli lehnout a tulim se k topení, je mi zima, v bytě je zima. Ležim a říkam si, že je mi tady vážně hrozně. Vstanu, a do zrcadla dělám šileny obličej, všechny se mění na nasraný. Jdu si udělat kafe, který nepiju, tudíž nechci. Abych utekla realitě, jdu na oběd, kde si dávám 2 jídla (svíčkovou, kuřecí plátek s am.bramborama,polívku a dezert). Tohle v životě nemůžu sníst, je mi ho blbě, ale vážně, zvedá se mi žaludek a sedím v menze asi 20min , abych se z toho probrala . Říkám si může být dnešek horší? Jdu zpátky domu, a jelikož nejde net tak se plácám ve svý hlavě. Nechápu, jak tady někdo může bydlet, je to tu neútluný, lidi jsou celkem nepřijemný a muž 1 tady nevlastní skoro nic, kromě matrace a peřin. Není si kam sednout a pracovat. Pořád jsem někdo leze a kouří v pokoji, což mi přijde šileny. Pak si povídám se spolubydlicím , aspoň ten mi dělá radost a směju se , po prvý za den. Začínám dělat něco do školy a uklidňuje mě jen představa, že už je půl dne za mnou. Poté se mně ptá spolubydla, co řekl, že jsem dilinka jestli nechci čaj, beru to jako omluvu. Hned je mi líp. Za chvíli mám sraz s kamarádem. Konečně, mě někdo zachrání z deprese. Snažila jsem se hrát na kytaru, ale neumím to, takže na zlepšení nálady nic moc. Nad večerem jdu přemýšlet nad nemravnostma a to mi celkem pomáhá. Je to docela zábavný. Jdu ještě s kamarádem ven a vracím se až kolem 1 ráno. Vypadá to, že všichni spí nebo aspoň není hluk a nic. Trochu mě bolí hlava. Lehnu si a za chvíli to začne. Přijdou opilý spolubydlicí a den je završen. Bordel, hluk, hlasité hudby ze všech pokojů, které se mísí u mě v průchozím pokoji. Spolubydlicí mě chodí naschvál budít, kouří u mě v pokoji. Bolest hlavy. Nenávisť. Děs. Zoufalost. Nechápu tě, muži 1! Jak to tady zvládáš? Kolem 4 ráno usínám znavená. Nejhorší místo, pro soukromí a intiminu... (pozn. : Muž 1 se ihned po výměně přestěhoval do jiného bytu)

Příloha 5

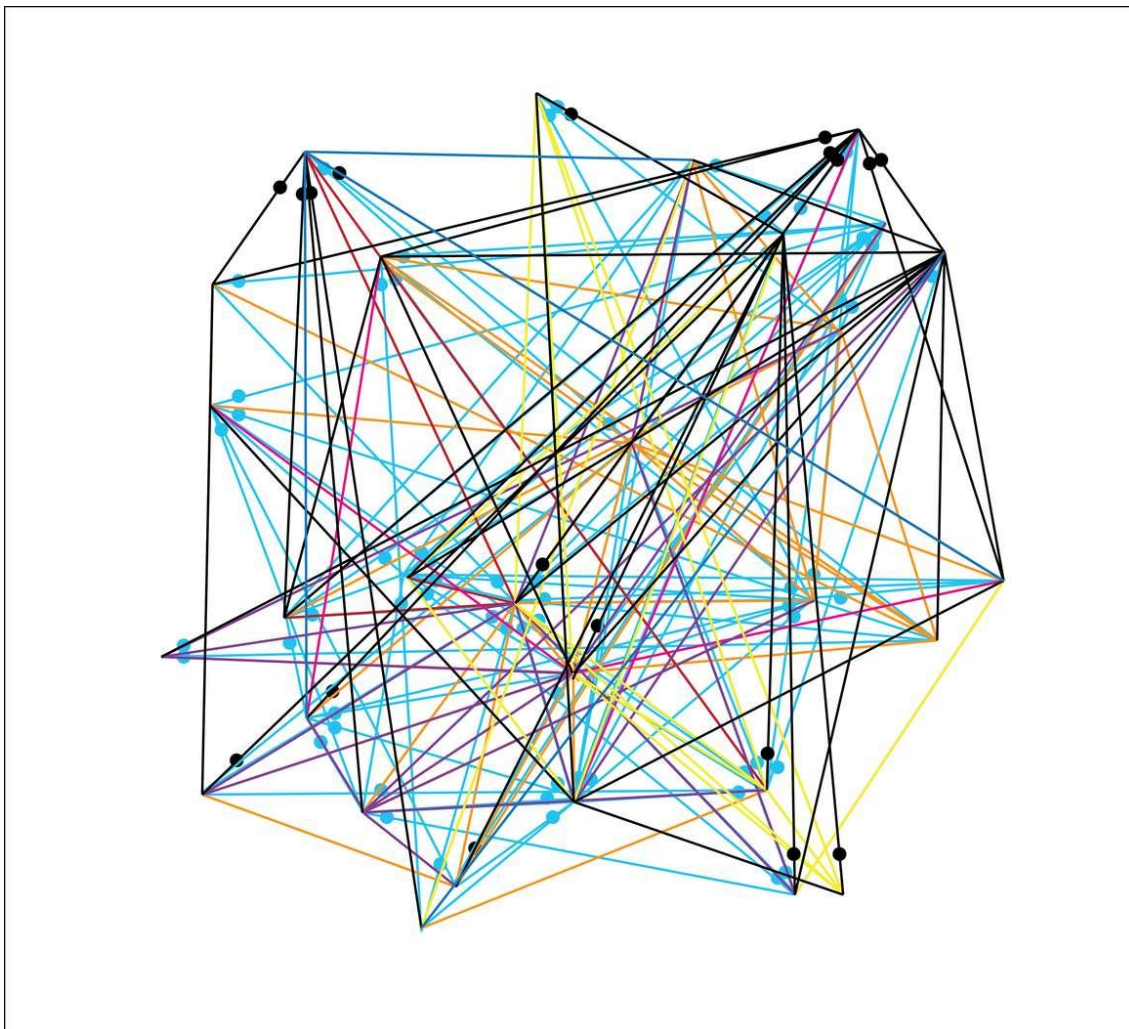
Orbitální sociogram²⁹

²⁹ převzato z vlastního zakoupeného výzkumu na webových stránkách:
<http://www.sociometrie.cz/> - Print Screen

Příloha 6

Abstraktní sociogram³⁰

³⁰ zdroj vlastní - Print Screen

Příloha 7

Tabulka „banálních informací“³¹

číslo	jméno a příjmení	datum narození	osobní číslo	obor	ročník	znamení	charakter naroz.	čínské znamení	čínský živel	barva roku	keltské znam.	luna	živel	kameny	planeta	tvár
1	Markéta Kosinová	13.5.1991	2	intermédiá	3. BcA	byk	zranitelnost	koza	kov	fialová	kaštan	novoluní	země	růženin	Mars	20ti stěn
2	Tereza Polátová	13.6.1992	4	intermédiá	3. BcA	blíženci	zranitelnost	opice	voda	růžová	osika	dorůstá	vzuch	tygří oko	Merkur	4 stěn
3	Michaela Režová	9.7.1992	1	animace	3. BcA	rak	uvážlivost	opice	voda	modrá	jele	dorůstá	voda	achát	Měsíc	koule
4	Jana Trávníčková	6.8.1985	1	intermédiá	1. MgA	lev	harmonie	buvol	dřevo	žlutá	topol	ubývá	oheň	křída	Slunce	koule
5	Kristýna Koblasová	21.10.1988	3	intermédiá	2. MgA	váhy	pochopení	drak	země	černá/bílá	javor	ubývá	vzuch	záhneďa	Venuše	12ti stěn
6	Jana Pláčková	1.9.1992	4	keramický design	3. BcA	panna	nezávislost	opice	voda	běžová	borovice	dorůstá	země	ctin	Merkur	4 stěn
7	Veronika Šilhavá	1.6.1992	1	produktový design	3. BcA	blíženci	nezávislost	opice	voda	modrá	habr	novoluní	vzuch	tygří oko	Merkur	koule
8	Barbora Listíková	5.12.1991	1	grafický design	3. BcA	střelec	vnímavost	koza	kov	indigo	habr	ubývá	oheň	granát	Jupiter	koule
9	Barbora Břimová	20.6.1989	8	intermédiá	1. MgA	blíženci	intuice	had	země	indigo	osika	ubývá	vzuch	tygří oko	Merkur	8mi stěn
10	Charlotte Kejzlarová	24.5.1991	4	design šperku	1. MgA	blíženci	přívětivost	koza	kov	pastelové	jasan	dorůstá	vzuch	tygří oko	Merkur	4 stěn
11	Lucie Vostalová	28.5.1992	9	keramický design	3. BcA	blíženci	rozpornost	opice	voda	korálová	jasan	ubývá	vzuch	tygří oko	Merkur	komolý 20ti stěn
12	Anna Mudrová	5.10.1992	9	ilustrace	3. BcA	váhy	vnímavost	opice	voda	žlutá	jeráb	dorůstá	vzuch	záhneďa	Venuše	komolý 20ti stěn
13	Taja Spasskova	19.4.1992	8	ilustrace	3. BcA	beran	účastenství	opice	voda	žlutá	javor	ubývá	oheň	chalcedon	Mars	8mi stěn
14	Vojtěch Zák	25.10.1990	9	animace	2. BcA	štír	nenáročnost	kůň	kov	indigo	ofešák	dorůstá	voda	opál	Pluto	komolý 20ti stěn
15	František Fekete	24.6.1993	7	intermédiá	2. BcA	rak	přívětivost	kohout	voda	žlutá	jabloň	dorůstá	voda	achát	Měsíc	komolý jehlan
16	Kryštof Kudhart	2.4.1994	2	intermédiá	1. BcA	beran	družnost	kohout	voda	zelená	jeráb	ubývá	oheň	chalcedon	Mars	20ti stěn
17	Radim Pekárek	5.6.1991	4	intermédiá	3. BcA	blíženci	vnímavost	koza	kov	pastelové	habr	ubývá	vzuch	tygří oko	Merkur	4 stěn
18	Adam Svoboda	21.6.1989	9	politologie	3. BcA	blíženci	pochopení	had	země	fialová	bříza	ubývá	vzuch	tygří oko	Merkur	komolý 20ti stěn
19	Adam Švejda	22.12.1990	8	ilustrace	3. BcA	kozoroh	vytrvalost	kůň	kov	modrá	jabloň	dorůstá	země	ametyst	Saturn	8mi stěn
20	Ivo Kössler	21.3.1989	6	sociologie	3. BcA	beran	pochopení	had	země	zelená	dub	dorůstá	oheň	chalcedon	Mars	krychle
21	Patrik Rešl	31.8.1991	5	produktový design	3. BcA	panna	motivace	koza	kov	červená	borovice	ubývá	země	ctin	Merkur	kuboktaedr
22	Albert Hrubý	27.5.1993	9	multimédia	1. BcA	blíženci	svědomitost	kohout	voda	žlutá	jasan	dorůstá	vzuch	tygří oko	Merkur	komolý 20ti stěn
23	Matěj Macháček	14.11.1991	3	nová média	3. BcA	štír	člivědomost	koza	kov	modrá	kaštan	dorůstá	voda	opál	Pluto	komolý 20ti stěn
24	Martin Brůha	17.1.1992	3	kněžní vazba	3. BcA	kozoroh	zdatnost	koza	kov	fialová	jilm	dorůstá	země	ametyst	Saturn	12ti stěn
25	Ondřej Vacek	18.3.1992	6	ilustrace	3. BcA	ryby	odpovědnost	opice	voda	červená	lipa	úplněk	voda	jaspis	Neptun	krychle
26	Ondřej Lalák	21.4.1991	9	produktový design	3. BcA	byk	pochopení	koza	kov	modrá	ofešák	dorůstá	země	růženin	Venuše	komolý 20ti stěn
27	Matěj Peca	22.9.1990	5	grafický design	3. BcA	panna	vytrvalost	kůň	kov	oranžová	lipa	dorůstá	země	ctin	Merkur	kuboktaedr
28	Filip Mřibauer	6.3.1990	1	průmyslový design	1. MgA	ryby	harmonie	kůň	kov	fialová	vrba	dorůstá	voda	jaspis	Neptun	koule
29	Jiří Krejčířik	6.12.1989	9	produktový design	1. MgA	střelec	harmonie	had	země	fialová	habr	dorůstá	voda	granát	Jupiter	komolý 20ti stěn

³¹ zdroj vlastní - Print Screen

Příloha 8

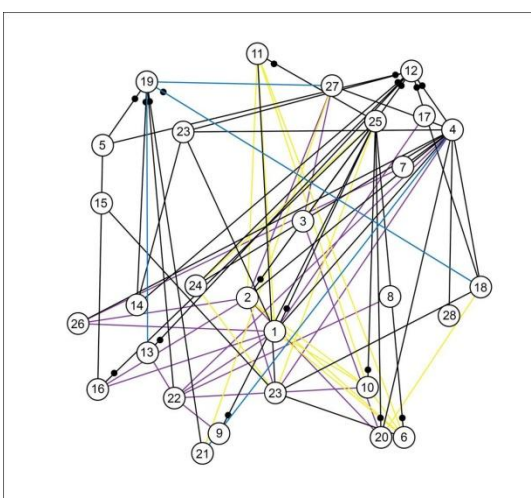
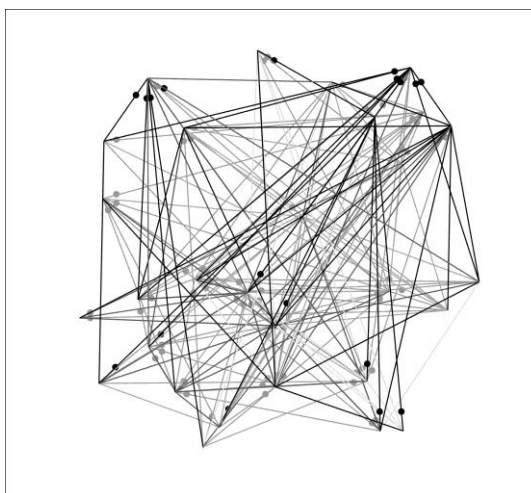
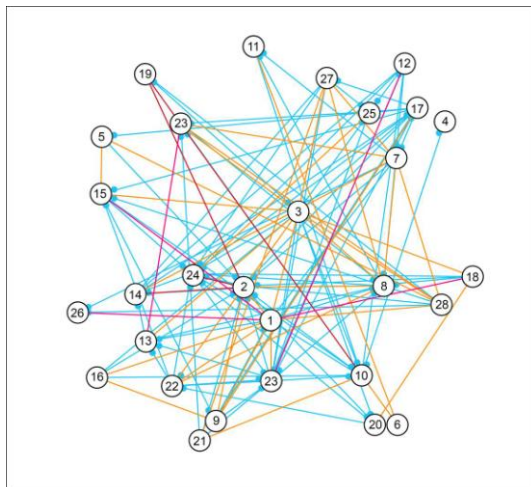
3D render ³²

³² zdroj vlastní - Print Screen

Příloha 9

Plakáty k bakalářské práci³³

³³ zdroj vlastní - Print Screen

Příloha 10

Finální objekt³⁴

³⁴ (foto vlastní)